

1.4. Meteorološka postaja v Trenti
1.4. Meteorological station in Trenta
Mateja Nadbath

Na območju Posočja, od Trente do Tolmina, je bilo v preteklosti 17 meteoroloških postaj, od tega štiri klimatološke (z meritvami in opazovanji večine meteoroloških spremenljivk), in sicer na Kaninu, v Bovcu, v Tolminu in na Krnu. Bovec, zadnja meteorološka klimatološka postaja z opazovalci na omenjenem območju, je prenehala z delovanjem leta 1993. 18. decembra 1998 je začela z delovanjem v Bovcu avtomatska meteorološka postaja, ki delno zapolnjuje vrzel manjkajočih klimatoloških meritev. Avtomatska meteorološka postaja v Bovcu meri temperaturo zraka na 2 m od tal, temperaturo zemlje na 5 cm, 10 cm in 30 cm globine, relativno vlago, globalno sončno sevanje, zračni pritisk, smer in hitrost vetra ter padavine; opazovanje meteoroloških pojavov z avtomatsko napravo zaenkrat še ni mogoče. Najbližji delujoči klimatološki postaji z opazovalci sta danes Rateče in Nova Gorica, ki pa imata drugačne podnebne razmere kot Zgornje Posočje.

Danes deluje, poleg avtomatske meteorološke postaje v Bovcu, še 7 meteoroloških postaj, vse so namenjene meritvam padavin in snega ter opazovanju nekaterih meteoroloških pojavov.

V Trenti so z meteorološkimi meritvami in opazovanji začeli z novembrom 1895. Od začetka do I. svetovne vojne in od leta 1946 do 14. julija 1955 je bila to postaja, na kateri so potekale meritve najnižje temperature zraka, temperature zraka na suhem in mokrem termometru, smeri in jakosti vetra, višine padavin in snežne odeje; opazovali so oblačnost in meteorološke pojave. Od leta 1925 do 1946 in od leta 1955 do danes na postaji merimo le še višino padavin, snežne odeje in opazujemo meteorološke pojave. Od 11. maja 1999 do 17. januarja 2000 je na postaji deloval tudi ombrograf, instrument, ki izriše višino padavin v poljubnih časovnih enotah – minutah, urah in dnevih.

V dolgem obdobju meteoroloških meritev in opazovanj se je postaja večkrat selila. Od ustanovitve do I. svetovne vojne, v času Avstroogrske, je bila postaja na nadmorski višini 748 m. Po koncu I. svetovne vojne do leta 1925 v Trenti ni bilo meteoroloških opazovanj. Leta 1925, pod italijansko oblastjo, so v Trenti (postaja se je imenovala Na Logu) začeli ponovno meriti padavine, na nadmorski višini 622 m. Meteorološke meritve in opazovanja so potekala tudi med II. svetovno vojno. Po končani II. svetovni vojni, tokrat v državi Jugoslaviji, so se meteorološke meritve in opazovanja nadaljevala na isti nadmorski višini. V času od 1950 do 1952 je bila postaja na nadmorski višini 710 m, 1. avgusta 1952 so jo ponovno preselili na nadmorsko višino 622.

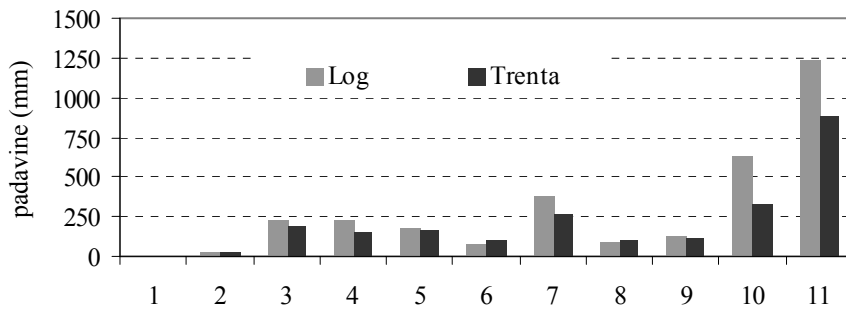
Prvi opazovalec je bil Valentin Kragelj. Med II. svetovno vojno je meril višino padavin in opazoval meteorološke pojave Danilo Cuder. Danes je meteorološka opazovalka Marija Završnik iz Trente 40; opazuje od decembra 1987.



Slika 1.4.1. Meteorološka postaja v Trenti od daleč, 9.11.1999 (foto: B. Kokalj)
Figure 1.4.1. Meteorological station in Trenta 9.11.1999 (photo: B. Kokalj)



Slika 1.4.2. Dežemer na dvorišču opazovalca v Trenti 9.11.1999 (foto: B. Kokalj)
Figure 1.4.2. Rain gauge in front of the observers house in Trenta 9.11.1999 (photo: B. Kokalj)



Slika 1.4.3. Mesečna višina padavin do novembra v letu 2000 na postajah Log pod Mangartom in v Trenti. Opazna je razlika v višini padavin še posebej v zadnjih dveh mesecih. Vzrok je v veliki razgibanosti terena.

Figure 1.4.3. Monthly precipitation till November in year 2000 in Log pod Mangartom and in Trenta.

SUMMARY

In Trenta a meteorological observation site was established in November 1895 and it is still active in spite of short interruption and some displacement. Nowadays precipitation and snow depth are measured and meteorological phenomena are observed.

The first observer in 1895 was Valentin Kragelj, since 1987 the observer is Marija Završnik.